

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1606/2020
03.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина, Марине Милановић, Катарине Манојловић Андрић и Гордане Џакула, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Ћирковић Мидић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа Смедерево, ПС из Велике Планае, чији је заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против решења Вишег суда у Смедереву Гж1 51/17 од 14.09.2017. године, на седници одржаној 03.09.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца, изјављеној против решења Вишег суда у Смедереву Гж1 51/17 од 14.09.2017. године, као изузетно дозвољеној ревизији.

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Смедереву Гж1 51/17 од 14.09.2017. године и решење Основног суда у Великој Плани П1 104/17 од 17.05.2017. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Основни суд у Великој Плани, решењем П1 104/17 од 17.05.2017. године, огласио се апсолутно ненадлежним за поступање у овом предмету, укинуо све до сада спроведене радње у поступку и одбацио тужбу тужиоца против тужене ради уплате доприноса.

Виши суд у Смедереву, решењем Гж1 51/17 од 14.09.2017. године, одбио је као неосновану жалбу тужиоца и потврдио решење Основног суда у Великој Плани П1 104/17 од 17.05.2017. године.

Против решења другостепеног суда тужилац је благовремено изјавио ревизију, као посебну, због погрешне примене материјалног права, на основу одредбе члана 441. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд, решењем Рев2 723/2018 од 25.12.2019. године, вратио је списе предмета П1 104/17 преко Апелационог суда у Београду, Основном суду у Великој Плани ради допуне поступка.

Врховни касациони суд је на основу члана 404, а у вези члана 420. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), оценио да је ревизија тужиоца изузетно дозвољена.

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП је прописано, да, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Одредбом става 2. овог члана, да, о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

У овој парници из радног односа, предмет тужбеног захтева тужиоца је уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Према правном ставу усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда, одржаној 12.03.2019. године, суд је надлежан да у парничном поступку одлучује о захтеву запосленог лица или лица које је корисник накнаде за време привремене незапослености да послодавац или Национална служба за запошљавање уплате доприносе за обавезно социјално осигурање одговарајућим организацијама за обавезно социјално осигурање, без обзира на то да ли је такав захтев једини предмет спора.

Стога, у конкретној ситуацији, испуњени су законски услови за одлучивање о посебној ревизији тужиоца, као изузетно дозвољеној ревизији, из одредбе члана 404. став 1. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење на основу члана 408. а у вези члана 420. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку пред нижестепеним судовима је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП.

Тужилац је поднео тужбу против тужене ради уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање (тужба је поднета 31.03.2017. године). Другостепени суд је закључио да је правилно првостепени суд утврдио да одлучивање о захтеву тужиоца не спада у надлежност суда опште надлежности, зато што се не ради о спору из члана 1. Закона о парничном поступку. Затим, да право на уплату доприноса се остварује у управном поступку, те да би основни суд био надлежан за одлучивање о уплати доприноса на основу члана 22. став 3. Закона о уређењу судова, у споровима у којима се тужбени захтев односи на исплату зараде, накнаде зараде и накнаде штете због изгубљене зараде уз уплату доприноса за обавезно социјално осигурање.

Овакав закључак не може се прихватити као правилан, јер је у супротности са измењеним ставом Врховног касационог суда о надлежности суда за одлучивање о

захтеву за уплату доприноса за социјално осигурање, због чега су основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, на који разлог овај суд пази и по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП.

Доприноси за обавезно социјално осигурање су саставни део зараде (плате) према одредбама чл. 104. и 105. став 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) и одредби члана 2. ст. 1. и 2. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 62/06, 63/06, 115/06, 101/07, 99/10, 108/13, 99/14 и 95/18). Наведеним одредбама доприноси за обавезно социјално осигурање сврстани су у категорију права запослених из радног односа, у смислу одредбе члана 60. став 4. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ број 98/06) и одредбе члана 12. став 1. Закона о раду које, између осталог, као једно од основних права запослених гарантује право на одговарајућу зараду. Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање је законска обавеза послодавца, који је и обвезник доприноса и обавезник обрачунавања и плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене, изабрана, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове. Из тог разлога је дужан да обрачуна и уплати доприносе у своје име, а у корист запосленог. Послодавац је дужан да доприносе обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања, што је изричито прописано члановима 6. став 1. тачка 1. и 2. и члана 51. став 1. и 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“ бр. 84/04, са изменама и допунама).

Одредбом члана 1. ЗПП је прописано, да, овим законом уређују се правила поступка за пружање судске правне заштите по којима се поступа и одлучује у парницама за решавање спорова насталих поводом повреде права личности и спорова из породичних, радних, привредних, имовинскоправних и других грађанско правних односа, осим спорова за које је посебним законом прописана друга врста поступка.

Полазећи од наведених одредби Закона о раду и Закона о платама државних службеника и намештеника, доприноси као саставни део зараде који се морају уплатити истовремено са њеном исплатом представљају категорију права запосленог из радног односа гарантованог Уставом и Законом о раду, па се у конкретној ситуацији ради о спору о правима, обавезама и одговорностима из радног односа, о којем је на основу одредбе члана 22. став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08, са изменама и допунама), надлежан да одлучује суд применом правила о парничном поступку, на основу члана 1. ЗПП.

Међутим, то што се средства доприноса за обавезно социјално осигурање у смислу члана 4. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, јавни приход, под контролом и на располагању организацијама за обавезно социјално осигурање, и на основу члана 65. тог закона, између осталог, у поступку утврђивања и наплате доприноса примењују и одредбе Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ бр. 80/02, са изменама и допунама), који у члану 3. став 2. између осталог упућује и на примену правила општег управног поступка, то није сметња за мериторно одлучивање у овој парници из радног односа.

У поновном поступку, првостепени суд ће поступити по примедбама на које је указано овим решењем и донети нову, правилну и закониту одлуку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредби чл. 404, 415. и 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић